

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 020799 18 Кж
Бања Лука, 16.09.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Горане Микеш, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог В.П., због кривичног дјела неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби браниоца оптуженог, адвоката Јасминке Јовишевић из Заједничке адвокатске канцеларије адвоката Ј.Ј. и Ј.И. из Б.Л., изјављеној против пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 020799 17 К од 14.09.2018. године, након одржане сједнице вијећа у присуству републичког јавног тужиоца Бранка Митровића и браниоца оптуженог Г.Ј. из Б.Л., по замјеничкој пуномоћи браниоца Ј.Ј., а у одсутности уредно обавјештеног оптуженог, дана 16.09.2019. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Уважавањем жалбе браниоца оптуженог В.П., укида се пресуда Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 020799 17 К од 14.09.2018. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 0220799 17 К од 14.09.2018. године, оптужени В.П. оглашен је кривим због кривичног дјела неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 2. Кривичног закона Републике Српске (Службени гласник Републике Српске број: 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 1/12 и 67/13, у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) године, у коју казну му је урачунато вријеме проведено у притвору. Истом пресудом, на основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС) у вези са чланом 96. став 2. тачке а) и е) истог закона, оптужени је обавезан да надокнади трошкове кривичног поступка у износу од 192,00 КМ, те на име судског паушала износ од 150,00 КМ, све у року од 15 дана од дана правоснажности те пресуде, под пријетњом принудног извршења.

Против наведене пресуде жалбу је, благовремено, изјавила бранилац оптуженог, адвокат Ј.Ј. из Заједничке адвокатске канцеларије адвоката Ј.Ј. и Ј.И. из Б.Л., из свих жалбених основа, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи, тако што ће се оптужени, на основу одредбе члана 298. тачке а) или

тачке в) ЗКП РС, ослободити од оптужбе или да се на основу одредбе члана 297. став 1. тачка д) ЗКП РС, према оптуженом одбије оптужба, или евентуално, да му се казна смањи до границе прописаног законског минимума или да се пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Окружни јавни тужилац није подносио писмени одговор на жалбу браниоца оптуженог.

У сједници вијећа, која је одржана у одсутности уредно обавјештеног оптуженог, у смислу одредбе члана 318. став 4. ЗКП РС, бранилац оптуженог је изложио жалбу, остајући код разлога и приједлога садржаних у њеном образложењу, док је републички тужилац предложио да се жалба браниоца одбије као неоснована и потврди првостепена пресуда.

Разматрајући спис, побијану пресуду и жалбу, одлучено је као у изреци ове пресуде, из следећих разлога:

Оспоравајући правилност и законитост побијане пресуде, жалба указује на битне повреде одредаба кривичног поступка, садржане у одредби члана 311. став 1. тачке г), з) и к) ЗКП РС. Оспорава се законитост у прибављању доказа на којима је заснована побијана пресуда, указује се на повреде права на одбрану, на неразумљивост изреке пресуде и њеној противријечности са разлозима.

У оквиру чињеничне основе побијане пресуде, аргументима изнесеним у жалби се оспорава правилност оцјене изведених доказа оптужбе и одбране, па слиједом тога и правилност утврђења одлучних чињеница, са тврдњом да спроведени докази не потврђују тврдње оптужбе да је оптужени починио кривично дјело неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, за које је побијаном пресудом оглашен кривим, а што је све за посљедицу, по ставу жалбе, довело до повреде Кривичног закона, јер по ставу жалбе, оптужница по којој је поступао првостепени суд, није садржавала опис бића предметног кривичног дјела, те да је првостепени суд требао донијети одбијајућу пресуду, из разлога што оптужени није био испитан од стране тужиоца на начин како је то прописано чланом 233. став 3. ЗКП РС.

Надаље, жалбом се оспорава побијана пресуда и због одлуке о кривичној санкцији, истиче се да је казна изречена побијаном пресудом престрого одмјерена, јер по ставу жалбе, првостепени суд није у довољној мјери цијенио све олакшавајуће околности, које је утврдио да постоје на страни оптуженог.

Супротно жалбеним приговорима браниоца оптуженог, доношењем побијане пресуде, првостепени суд није починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС. Прије свега, супротно жалбеним наводима, предметна оптужница је и прије измјене од стране тужиоца на претресу одржаном дана 11.09.2018. године, садржавала све елементе, прописане одредбом члана 242. ЗКП РС. То што у чињеничном опису није била садржана ријеч „неовлашћено“, не значи да оптужница није садржавала опис дјела из којег произилазе законска обиљежја предметног кривичног дјела, нити то значи да оптужени на опис радње извршења дјела, која у себи садржи ријеч

„неовлашћено“, никад није саслушан, јер је у правном опису дијела била садржана та ријеч. По оцјени овог суда, правни опис дат од стане тужиоца, према свом значењу се може везати само за дати чињенични опис дјела и заједно са њим чинити дио диспозитива оптужнице из тачке в) става 1. члана 242. ЗКП РС – „опис дјела из којег произилазе законска обиљежја кривичног дјела“. У суштини, правни опис је наставак датог чињеничног описа, односно његов супстрат. То је одређени резиме тужиоца претходно изнесеног чињеничног описа, закључак који из њега произилази и логички слиједи. На то указује и почетак и садржај тог дјела оптужнице („дакле...“). Због наведеног, те због чињенице да је тужилац на претресу и у чињеничном опису дјела додао ријеч „неовлашћено“, која ријеч је била већ садржана у оптужници, није повријеђено право оптуженог на одбрану, како то погрешно сматра жалба браниоца, јер та ријеч је била садржана и у оптужници (у склопу дијела: „опис дјела“). С тим у вези, без основа су и жалбени приговори браниоца, да оптужени на опис радње извршења дјела, која у себи садржи ријеч „неовлашћено“, никад није саслушан, јер како је већ напријед наведено, опис дјела садржан у потврђеној оптужници, је садржавао ријеч „неовлашћено“ и из истог произилазе сва законска обиљежја предметног кривичног дјела. Без основа је и жалбени приговор којим се истиче да је тужилац измјенио оптужницу, супротно одредби члана 290. ЗКП РС, тврдњом да на претресу нису изведени докази који би указивали да се измјенило чињенично стање изнесено у оптужници. Наиме, супротно жалбеним наводима, тужилац је на главном претресу извршио измјену оптужнице у складу са одредбом члана 290. ЗКП РС и истом није потребна дозвола за овакву процесну радњу, већ је довољна његова нова субјективна оцјена доказа. С тога, без основа су и жалбени приговори којима се указује на повреду одредаба чланова 2. став 1., 13. став 1. и 14. ЗКП РС.

Надаље, супротно жалбеним приговорима браниоца оптуженог, Извјештај о оперативно-криминалистичкој анализи и исказ свједока стручног лица М.К., који је сачинио тај Извјештај, није незаконит доказ. Наиме, одредбом члана 43. став 2. тачка а) ЗКП РС прописано је да тужилац има право и дужност да предузима радње у циљу откривања и проналажења осумњиченог, док је тачком д) цитиране одредбе, између осталог, прописано да тужилац има овлашћење да издаје и наредбе. У конкретном случају, на приједлог тужиоца, судија за претходни поступак Окужног суда у Бањој Луци је издао Наредбу број: 11 0 К 015254 14 Кпп 10 од 30.10.2014. године, на основу одредбе члана 137. став 1. ЗКП РС, којом је „М:тел Т.“ РС АД Б.Л. (у даљем тексту: М:тел) одређено, да у складу са својим техничким могућностима доставе листинг свих долазних и одлазних позива, као и СМС порука, преко којих је остварен телефонски саобраћај за одређени временски период и за одређене телефонске бројеве, наведене у тој наредби. Након тога је М:тел, уз пропратни акт од 31.10.2014. године доставио првостепеном суду листинг, у којем акту је наведено да достављају листинг тражених телефонских бројева са видљивим ИМЕИ бројева кориштених телефонских апарата, за које су обавили претрагу за тражени временски период, а да је из те претраге видљиво да је у телефонским апаратима кориштен још 31 телефонски број, чије листинге су такође доставили, те да су тражене податке због обимности доставили у електронској форми, на ЦД-у (ПДФ и ЕКСЕЛ формат). Из наведеног извјештаја М:тел-а достављеног у електронској форми, произилази да су у истом наведене и локације, односно, базне станице. Након тога, тужилац је у складу са одредбом

члана 43. став 1. тачка д) ЗКП РС, издао наредбу МУП-у РС Управи криминалистичке полиције Служби за ... Б.Л. за вршење оперативно-криминалистичке анализе. Из наведене наредбе, као и из Извјештаја сачињеног од стране М.К., произилази да су предузете радње од стране овлашћених службених лица МУП-а РС у циљу да се аналитичком и компаративном методом, подаци о комуникацијама доведу у везу са садржајем изјава осумњичених и других лица која се могу довести у везу са предметним кривичним дјелом. Из самог Извјештаја произилази да су приликом његове израде, кориштени подаци достављени од стране М:тел-а (на основу наведене наредбе првостепеног суда), као и подаци добијени претресом мобилних апарата одузетих од осумњичених (који је такође извршен на основу наредбе судије за претходни поступак првостепеног суда). Дакле, Извјештај сачињен од стране М.К., као и исказ наведеног свједока-стручног лица, нису незаконити докази, јер супротно жалбеним приговорима, подаци који су кориштени приликом израде наведеног Извјештаја, су добијени на основу законитих наредби судије за претходни поступак првостепеног суда и у том Извјештају, као и у исказу наведеног свједока, су подаци о комуникацијама (садржани у листингу М:тел-а) и подаци добијени претресањем одузетих мобилних телефона, доведени у везу са садржајем изјава осумњичених и других лица.

Насупрот томе, основано се у жалби браниоца оптуженог приговара да је првостепени суд починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, тврдњом да је изрека побијане пресуде противријечна њеним разлозима.

Наиме, у изреци побијане пресуде, у чињеничном опису дјела, наведено је: „...према наведеном договору, он (П.) у децембру 2013. године, на наведену локацију у Б.Л., М. донио 50 младих биљака у саксијама, опрему и средства за производњу опојне дроге, М. је започео узгој, али није успио узгојити биљке до стања зрелости; око Нове 2013/2014. године поново је М., на исту локацију у Б.Л., донио 70 сјеменки опојне дроге, средства и опрему...“. Међутим, у образложењу пресуде, на страни 6., првостепени суд, приликом интерпретације исказа свједока Ж.М., наводи, између осталог, да је овај свједок исказао да су производњу започели са 50 сјеменки које је донио оптужени П., а који пут им засад није успио, па му је након тога оптужени донио још 50 сјеменки, али је он због страха одустао од производње марихуане, због чега је у овом дијелу изрека побијане пресуде противријечна њеним разлозима, што представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Из наведеног произилази да су основани жалбени приговори браниоца оптуженог засновани на тврдњи да је побијана пресуда захваћена битним повредама одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, а истовремено, аргументима жалбе, основано се доводи у питање и правилност чињеничне основе побијане пресуде.

Због тога је ваљало жалбу браниоца оптуженог уважити, побијану пресуду укинути на основу члана 329. став 1. тачка а) ЗКП РС и предмет вратити првостепеном суду на поновно суђење.

Како је пресуда укинута због битних повреда одредаба кривичног поступка, а због тих повреда овај суд не може испитати правилност чињеничне основе побијане пресуде, као ни правилност примјене Кривичног закона, то ће првостепени суд у наставку поступка отклонити наведене битне повреде, а оцјениће и остале приговоре из жалбе браниоца којима се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, након чега ће све доказе оцијенити на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, а пресуду образложити на начин који прописује одредба члана 304. став 7. ЗКП РС.

Само ако тако поступи, првостепени суд ће у овој кривичноправној ствари моћи донијети правилну и закониту пресуду.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић